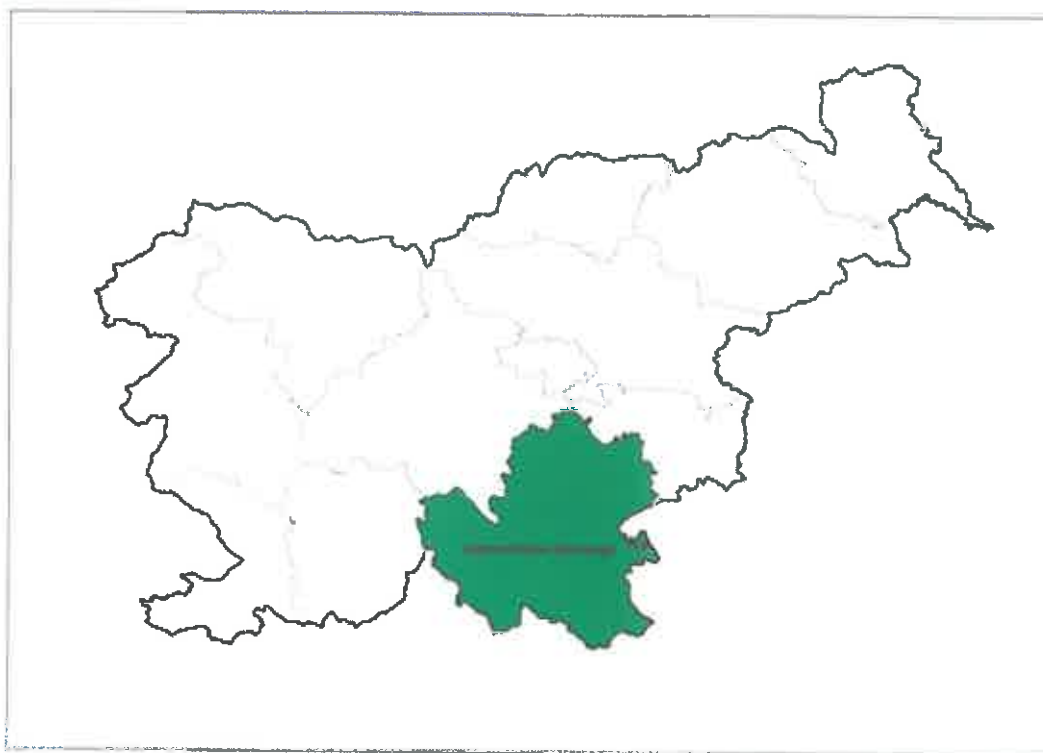

razvojni
center
novo mesto, d.o.o.

LETNO POROČILO O IZVAJANJU REGIONALNEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA za obdobje 2014-2020 V REGIJI JUGOVZHODNA SLOVENIJA za leto 2016

MAREC 2017

KAZALO

KAZALO	2
1. UVOD	3
1.1. PRAVNE PODLAGE	3
1.2. IZVAJANJE REGIONALNEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA IN USKLAJEVANJE DOGOVORA ZA RAZVOJ REGIJE JV SLOVENIJA V LETU 2016	3
2. POVZETEK REGIONALNEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA	5
2.1. VSEBINSKI OKVIR PRIPRAVE REGIONALNEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA ZA OBDOBJE 2014-2020 V RAZVOJNI REGIJI JUGOVZHODNA SLOVENIJA	5
2.2. PRIKAZ SPREMEMB, KI SO POMEMBNE ZA IZVAJANJE RRP TER NJIHOV VPLIV NA DOSEGANJE CILJEV RRP V LETU 2016	5
2.3. RAZVOJNI CILJI IN PRIORITETE V RAZVOJNI REGIJI JUGOVZHODNA SLOVENIJA V OBDOBJU 2014-2020	5
2.3.1. <i>Vizija in razvojni cilji regije</i>	5
2.3.2. <i>Napredek pri doseganju kvantificiranih ciljev z uporabo fizičnih in finančnih kazalnikov v letu 2016</i>	6
2.3.3. <i>Doseženi učinki po izvedbi posameznih ukrepov in projektov v letu 2016</i>	8
3. OPIS MERIL ZA IZBOR POSTOPKA IZBORA NAJPOMEMBNEJŠIH PROJEKTOV	10
4. POVZETEK POMEMBNIH TEŽAV PRI IZVAJANJU RRP IN SPREJETJE UKREPOV ZA NJIHOVO ODPRAVO V LETU 2016	11

1. UVOD

Regionalni razvojni program za programsko obdobje je temeljni strateški in programski dokument na regionalni ravni, s katerim se uskladijo razvojni cilji v regiji ter določijo instrumenti in ocenijo viri za njihovo uresničevanje. Dogovor za razvoj regije pa je eden ključnih instrumentov regionalne politike, s katerim se uresničuje regionalni razvojni program (v nadaljevanju RRP). Pripravlja se za štiriletno obdobje. Namen dogovora je povezovanje s sektorskimi politikami in proračuni občin ter predstavlja dvostranski izvedbeni akt, s katerim se uresničuje RRP tako, da se določijo ključni regijski, medregijski in sektorski projekti za premagovanje razvojnih ovir in doseganje razvojne specializacije regije ter viri financiranja.

1.1. PRAVNE PODLAGE

- Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 46/16);
- Uredba o regionalnih razvojnih programih (Uradni list RS, št. 69/12, 78/15);
- Uredba o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike (Uradni list RS, 16/2013 in 78/2015);
- Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006;
- Uredba o porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014–2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 29/15);
- Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014 – 2020 z dne 11. decembra 2014 (<http://www.eu-skladi.si/ekp/kljucni-dokumenti>);
- Navodila organa upravljanja za finančno upravljanje evropske kohezijske politike cilja Naložbe za rast in delovna mesta v programskem obdobju 2014 – 2020, Ljubljana, julij 2015, št. dokumenta 007-69/2015/1 (<http://www.eu-skladi.si/ekp/navodila>);
- Navodila organa upravljanja za načrtovanje, odločanje o podpori, spremljanje, poročanje in vrednotenje izvajanja evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014 – 2020, Ljubljana, julij 2015, št. dokumenta 007-71/2015/1 (<http://www.eu-skladi.si/ekp/navodila>);
- Navodila organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v obdobju 2014 – 2020, Ljubljana, julij 2015, št. dokumenta 066-86/2015/1 (<http://www.eu-skladi.si/ekp/navodila>);
- Merila za izbor operacij v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike za obdobje 2014 – 2020, 17. april 2015, verzija 1.2 – dokument nima številke (http://www.eu-skladi.si/dokumenti/kljucni-dokumenti/merila_im_14_20_17-4-2015.pdf);
- Smernice za prejemnike sredstev iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter s tem povezanih instrumentov EU. Luxembourg, Urad za publikacije Evropske unije, 2014, ISBN 978-92-79-46066-1 (<http://eu-skladi.si/dokumenti/navodila/smernice-za-prejemnike-sredstev.pdf>);
- Smernice o poenostavljenih možnostih obračunavanja stroškov. Evropska komisija, Različica iz septembra 2014 (<http://eu-skladi.si/dokumenti/navodila/smernice-o-poenostavljenih-moznostih-obračunavanja-stroškov.pdf>).

1.2. IZVAJANJE REGIONALNEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA IN USKLAJEVANJE DOGOVORA ZA RAZVOJ REGIJE JV SLOVENIJA V LETU 2016

Razvojni center Novo mesto d.o.o. kot regionalna razvojna agencija je tudi v letu 2016 v regiji JV Slovenija opravljala vse zakonsko opredeljene naloge spodbujanja razvoja na regionalni ravni. Osrednja naloga je bila uresničevanje že v letu 2015 sprejetega regionalnega razvojnega programa (RRP) za regijo JV Slovenija za obdobje 2014 – 2020. S sprejetjem Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike in sprejetjem Uredbe o spremembi uredbe o regionalnih razvojnih programih (UR. L. RS, št. 87/2015) so bili že od leta 2015 dalje ustvarjeni pogoji za delovanje izvajanja teritorialnega dialoga v regiji in z ministrstvi. Po končanem postopku priprave, ocenjevanja in izdelave osnutka Dogovora za razvoj regije JV Slovenija pa s 17 projektnimi predlogi, se je skozi celo leto izvajalo usklajevanje, sestanki in

teritorialni dialog s pristojnimi ministrstvi v smeri, da bi bili že v letu 2016 usklajeni pogoji za podpis Dogovora za razvoj regije in neposredna potrditev izbranih ključnih projektov, pomembnih za regijo. Tako bi zagotovili hitrejše uresničevanje regionalnega razvojnega programa in tudi krepitev partnerstev z namenom skupnih prijav na različne razpise.

V obdobju od oddaje osnutka Dogovora za razvoj regije; to je od decembra 2015 do konca leta 2016, so bile izvedene aktivnosti in doseženi vsi bistveni mejniki za doseganje ciljev, vendar kljub temu ni prišlo do realizacije Dogovora.. V regionalni razvojni agenciji so zato še vedno aktivnosti usmerjene v usklajevanje, pripravo in možnosti za uvrstitev regijskih razvojnih projektov v skladu z razvojno specializacijo regije v Dogovor za razvoj regije na prvi in drugi poziv, katerega se pričakuje v letu 2017.

Usklajevalne in posvetovalne aktivnosti glede izvrševanja regionalnega razvojnega programa ter priprave dogovora v regiji potekajo vse od pridobitve mnenja (26. 3 2015) Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljevanju: MGRT) o skladnosti Regionalnega razvojnega programa regije JV Slovenija (v nadaljevanju: RRP JV SLO) z Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja in razvojnimi politikami Republike Slovenije.

V regiji je vse leto 2016 potekala priprava celovitih vsebin regijskih projektov, njihova novelacija v smeri prijav na razpise in vsebine, ki jih bo mogoče vključiti v dogovor za razvoj regije po uskladitvi in ocenitvi glede na splošna in specifična regijska merila in kriterije.

Osnutek Dogovora za razvoj regije z naborom ocenjenih in potrjenih ključnih regijskih projektov je bil sprejet na 8. redni seji Razvojnega sveta regije JV Slovenija, dne 14. 12. 2015. To je predstavljalo za regijo prvi korak k teritorialnemu dialogu za uvrstitev projektov v končni Dogovor za razvoj regije. Temu so v letu 2016 sledili **teritorialni dialogi za neposredno potrjevanje projektov in tudi javni razpisi za vsebine iz RRP** in tako neposredno izvajanje regionalnega razvojnega programa, kot je prikazano v nadaljevanju.

2. POVZETEK REGIONALNEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA

2.1. VSEBINSKI OKVIR PRIPRAVE REGIONALNEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA ZA OBDOBJE 2014-2020 V RAZVOJNI REGIJI JUGOVZHODNA SLOVENIJA

Podlage, ki so pravni temelj za izdelavo RRP in povzetka so Uredba o regionalnih razvojnih programih (Ur.l. RS št. 69/2012), usmeritve Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljevanju MGRT) ter Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Ur.l. RS, št. 20/11 in 57/12), s katerim je bil predpisan in vzpostavljen strateško-programski okvir regionalnega razvoja na državnih in regionalni ravni.

RRP za regijo JV Slovenija vsebuje **52 celovitih regijskih projektov** in opisuje od tega **25 najpomembnejših**. Izmed vseh pa je v osnutku dogovora trenutno **ocenjenih sedemnajst**, ki bi glede na splošna merila in pogoje poziva ustrezajo umestitvi v prvi dogovor za razvoj regije. Zato bo za uspešno uresničevanje regionalne razvojne politike v naslednjem programskem obdobju pomembno upoštevanje razvojnih prioritet in specifik regije v sektorskem načrtovanju in v posameznih resorjih. V nadaljevanju izvajanja RRP je bilo za leto 2016 predvidenih 5 projektov za uvrstitev v dogovor izmed ocenjenih ter s pristojnim ministrstvom tudi dogovorjenih, in sicer: Socializacija in integracija Romov (z možnimi delnimi prijavitelji na razpis MGRT za vzpostavitev infrastrukture v romskih naseljih), Vzpostavitev ustreznih pogojev za aktivno udeležbo in nastanitev ranljivih skupin, Centri vseživljenjskega učenja v regiji z delnimi prijavitelji na razpise MDDSZ, Dežela gozdnarjev in rjavega medveda- regijski park Kočevsko z dialogom na MOP, Regijska štipendijska shema – preko razpisa Javnega sklada za razvoj kadrov in štipendije,

2.2. PRIKAZ SPREMEMB, KI SO POMEMBNE ZA IZVAJANJE RRP TER NJIHOV VPLIV NA DOSEGANJE CILJEV RRP V LETU 2016

S sprejetjem Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike in sprejetjem Uredbe o spremembi uredbe o regionalnih razvojnih programih (UR. L. RS, št. 87/2015) v letu 2015 so bili ustvarjeni pogoji za pričetek delovanja izvajanja teritorialnega dialoga v regiji in z ministrstvi.

Po končanem postopku priprave, ocenjevanja in izdelave osnutka Dogovora za razvoj regije JV Slovenija s 17 projektnimi predlogi, se je 15. decembra 2015 le-tega posredovalo na MGRT. Po pregledu pristojnih ministrstev in potrditvi gradiv na vladi, se je pričakovalo v letu 2016 aktivno usklajevanje in končni teritorialni dialog.

Izvajanje RRP se v letu 2016 ni pričelo tako, da bi se izvedli vsi teritorialni dialogi in uvrstili projekti v dogovor za razvoj regije, vendar so bila z namenom uspešne izpeljave projektov, vzpostavljena partnerstva.

V letu 2016 ni prišlo do realizacije neposrednih potrditev preko Dogovora za razvoj regije, niti ni bilo objavljenih razpisov za vsa pričakovana področja, še posebej ne za pričakovano vzpostavitev širokopasovnih omrežij tako, da je dne 15.12.2016 Razvojni svet regije JV Slovenija sprejel sklep, da pristojna ministrstva takoj pripravijo vse potrebno, da bodo zagotovljeni pogoji in sredstva za uresničevanje projektov iz Osnutka Dogovora za razvoj regije in s tem omogočen uravnotežen regionalni razvoj v obdobju 2017-2020.

2.3. RAZVOJNI CILJI IN PRIORITETE V RAZVOJNI REGIJI JUGOVZHODNA SLOVENIJA V OBDOBJU 2014-2020

2.3.1. Vizija in razvojni cilji regije

Vizija JV Slovenije je postati prepoznavna kot: »Izvozna, odprta, povezana in trajnostno odgovorna regija«.

JV Slovenija je že tradicionalno najbolj izvozna razvojna regija, saj ustvari več kot polovico svojih prihodkov na tujih trgih. Slovenija ustvari z izvozom tretjino vseh prihodkov. JV Slovenija ustvarja tudi pomemben delež slovenskega izvoza. Med vsemi slovenskimi regijami ima najvišjo pokritost uvoza z izvozom. Če so v preteklosti dajale pomemben prispevek k izvozu delovno intenzivne panoge (lesarstvo, tekstil), prevzemajo tehnološko zahtevnejši proizvodi in storitve vedno večji delež.

Izvoz je generator rasti regije. Na račun izvoza ima regija nadpovprečne ekonomske kazalnike. JV Slovenija želi visok delež izvoza ohranjati in povečevati zlasti na področjih, kjer je za to prepoznala možnosti, to so podjetništvo, turizem in storitve. V letu 2016 statistični podatki potrjujejo za regijo JV Slovenija, da nadaljuje razvoj v smeri vizije in ohranja delež izvoza na prvem mestu v Sloveniji.

2.3.2. Napredek pri doseganju kvantificiranih ciljev z uporabo fizičnih in finančnih kazalnikov v letu 2016

Zaradi postopkov sprememb zakonskih podlag in postopkov izbire in ocenjevanja ključnih regijskih projektov in ker v letu 2016 ni prišlo do realizacije Dogovora za razvoj regije, objavljenih pa je bilo le nekaj razpisov, ni prišlo do celovitejše realizacije vsebin RRP, kot jih je regija načrtovala. Uporaba fizičnih in finančnih kazalnikov za leto 2016 zato še ni smiselna. Od decembra 2015 je v osnutek dogovora za razvoj regije uvrščenih **17 najpomembnejših projektov**, od katerih so lahko največ trije regijski projekti, ki se sofinancirajo v okviru evropske kohezijske politike in se izbirajo po postopku neposredne potrditve operacij ter za katere se predvideva začetek sofinanciranja iz državnega proračuna (EU in/ali nacionalna sredstva) v naslednjih štirih letih. Za del projektov, ki so evidentirani v Osnutku Dogovora za razvoj regije, so v letu 2016 potekali usklajevalni sestanki na resornih ministrstvih, in sicer na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti na temo projektov in bodočih razpisov namenjeni romski skupnosti (mreža romskih centrov v povezavi z MIZŠ, MK, MZ) ter tudi v zvezi z neposredno potrditvijo pilotnega projekta dezinstucionalizacije ranljivih skupin in Regijske štipendijske sheme. Na Ministrstvu za okolje in prostor poteka usklajevanje dveh projektov – Projekt dežela gozdov in medveda – Regijski park Kočevsko ter projekt Porečje Reke Krke 4. faza. V skladu z navodili Ministrstva za okolje in prostor se pripravlja novelacija projekta tako, da bo možna uvrstitev v Dogovor za razvoj regije.

V nadaljevanju so podani doseženi **strateški razvojni cilji regije**, ki so hkrati tudi temelj za realizacijo razvojne specializacije regije v okviru skupnih regijskih projektov, in sicer:

Cilj 1: ZDRAVA REGIJA

Dolgoročni cilj regije je trajnostni (sonaravni) razvoj, ohranjanje stanja okolja in zdravja regije ter ohranjanje naravnih in ustvarjenih vrednot. Vsi razvojni koraki regije se bodo preverjali z doseganjem tega cilja. Na področju ravnanja z okoljem bo regija uvedla spremljavo enega od instrumentov trajnostnega razvoja (primeroma: CO2 odtis, ekološka stopinja) in vzpostavila informacijski sistem za spremljanje onesnaženosti okolja, ki bo vključeval sodelovanje javnosti (civilne družbe) v razreševanju okoljskih problemov regije. V regiji se bo intenzivno ukvarjalo z ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka na nivoju celotne regije, še posebej pa z odpravljanjem PM 10 v regijskem središču.

Vsi prebivalci regije bodo oskrbljeni z zdravo in kvalitetno pitno vodo. S sanacijo dotrajanega vodovodnega omrežja bodo zmanjšane izgube pitne vode. Izvajala se bo sanacija obstoječih odlagališč odpadkov ter gradnja kanalizacijskih sistemov in čistilnih naprav. V letu 2016 so v regiji nosilci treh projektov, ki so pridobili odločitev o sofinanciranju projektov, pričeli z izvajanjem le-teh.

Velik poudarek navedenega cilja je na ohranjanju in boljšem izkoriščanju kmetijskih površin, povečevanju pridelave »domače« hrane za potrebe prebivalstva ter spodbujanju vseh oblik dopolnilnih dejavnosti v kmetijstvu. Na področju gozdarstva je spodbujan trajnostni razvoj gozdarstva z večjo proizvodno funkcijo gozdov, z upoštevanjem ekološke in socialne funkcije gozda. V letu 2016 se je pripravljala Strategija lokalnega razvoja za lokalno akcijsko skupino Dolenjska in Bela krajina 2014-2020 podeželja ter ustvaril pomemben konzorcij partnerjev za vzpostavitev lesno-predelovalne verige v regiji. Ravno tako je bilo v okviru projekta Lesni centri Dolenjske nekaj razpisov tako, da je bilo ustanovljeno podjetje na Kočevskem – Kočevski les.

Cilj 2: POVEZANA REGIJA

Vse tri geografske enote Jugovzhodne Slovenije, ožja Dolenjska, Bela krajina in Kočevsko-ribniška bodo ustrezneje povezane z Novim mestom, regijskim središčem nacionalnega pomena, Ljubljano kot državnim središčem in upravnim središčem kočevsko-ribniškega območja ter s središči sosednjih slovenskih in hrvaških regij. S povezovanjem znotraj regije in izven nje bo izboljšán položaj Jugovzhodne Slovenije v okviru države in s sosednjimi regijami, tudi čezmejnimi. Prostorski razvoj regije bo sledil enakim razvojnim možnostim na celotnem območju regije in policentričnemu razvoju mest in lokalnih središč v skladu z njihovo vlogo in pomenom za občino, regijo in državo. Poudarek bo tudi na krepitvi obmejnih območij, povezovanju urbanih središč, razvoju podeželja in zagotavljanju površin za nove neposredne domače in tuje investicije v regijskem in subregijskih gospodarskih središčih. Priprava in usklajevanje Trajnostne urbane strategije v letu 2016 je eden izmed pomembnih strateških temeljev, ki bodo pripomogli k uresničevanju ciljev. Tudi priprava šestih Celostnih prometnih

strategij je eden izmed pomembnih kazalnikov pri uresničevanju navedenega cilja, kot tudi sodelovanje čim večjega števila občin pri obeleževanju Evropskega tedna mobilnosti.

Z izgradnjo in vzdrževanjem prometnega omrežja bo regija izboljšala svoj tranzitni položaj. Ob avtocesti in drugih glavnih prometnicah bo zagotavljala pogoje za razvoj gospodarstva in blagovno-logistične storitve. Ohranjala bo povezanost težje dostopnih in obmejnih območij z lokalnimi središči in vzpostavila telekomunikacijsko omrežje na celotnem območju poselitve. S tem bo omogočeno hitrejše in učinkovitejše uvajanja telekomunikacijskih storitev za prebivalce, delo na podeželju in za obiskovalce regije. V letu 2016 se je v regiji in izven nje vzpostavljalo partnerstvo za pripravo in prijavo skupnih projektov v konzorciju tako za vključitev v dogovor za razvoj regije kot možnosti za skupne prijave na razpise EU skladov.

Cilj 3: IZVOZNA REGIJA

Velike gospodarske industrijske družbe bodo ohranile prevladujoč vpliv na razvoj regije. Jugovzhodna Slovenija ima, glede na gospodarstvo regije, dobre razvojne možnosti, tisto, kar primanjkuje, je dogovor o razvojni viziji. Glede na geografsko koncentracijo gospodarstva, vpliv velikih industrijskih družb na ekonomski in socialni razvoj regije, njihovo tradicionalno izvozno usmerjenost in glede na povečevanje gospodarskih in razvojnih razlik v regiji, bo razvoj regije temeljil na izvoznem gospodarstvu, ki je v vseh lokalnih skupnostih v regiji. Razvoj regije, ki bi temeljil na gospodarskem razvoju majhnega števila velikih uspešnih podjetij oz. panog v katerih delujejo, bi povzročil hitrejši razvoj že razvitega dela regije in še povečal zaostajanje ostalih delov regije. V letu 2016 so v regiji nastajala partnerstva petih občin in podjetij, ki bodo glede na razpise ustrezno poglobili sodelovanje in aktivnosti z realnim sektorjem predvsem na področju raziskav, inovacij ter robotike; t.i.m. CRRi- Center za razvoj, raziskave in inovacije. Javni razpis za sofinanciranje vlaganj v ekon-poslovno infrastrukturo (7 projektov), ki ga je izvedlo MGRT, je regiji dalo finančno spodbudo v višini 3,2 mio EUR za 7 projektov od 6 občin tako za pridobivanje novih investitorjev kot tudi tujih ter ustvarjanje delovnih mest. Na razpis v letu 2016 se je javilo 7 občin, med temi je bilo uspešnih 6.

Cilj 4: REGIJA S PREPOZNAVNO IDENTITETO

Regija bo povečala svojo prepoznavnost in identiteto, posebej v tujini. Promovirala in spodbujala bo izvozno gospodarstvo, že prepoznane in nove trženjske blagovne znamke, razvojne možnosti in možnosti za neposredne naložbe, mednarodno sodelovanje na področju znanja in razvoja ter ponudbo, ki vključuje že prepoznavni zdraviliški in termalni turizem, naravno in kulturno dediščino ter ostalo ponudbo v okviru doživljajskega turizma. Razvoj blagovnih znamk in turistične panoge je v letu 2016 med pripravo skupne strategije razvoja turizma v Sloveniji spodbudilo nova partnerstva tako, da sta bili oddani skupne prijavi na mednarodne razpise EU skladov.

Cilj 5: REGIJA ZNANJA

Za realizacijo navedenih usmeritev je ključnega pomena zagotavljanje pogojev za izobraževanje in usposabljanje za zaposlene, za ranljive skupine prebivalcev, razvoj materialnih pogojev za izobraževanje, vseživljenjsko učenje, raziskovalno in strokovno delo ter za mednarodno sodelovanje na projektih kot z izmenjavo. Razkorak med rezultati izobraževanja, zlasti visokošolskega, ter potrebami družbe in gospodarstva, je potrebno zmanjšati, saj je med brezposelnimi vedno več mladih in težko zaposljivih diplomantov. Nadaljevale se bodo aktivnosti za ustanovitev univerze in krepitev človeških potencialov v čezmejnem (mednarodnem) prostoru ter za trajno vseživljenjsko učenje. Razvojno partnerstvo in sodelovanje institucij na področju upravljanja s človeškimi viri je v letu 2016 pripravilo tri skupne projekte za vključitev v dogovor za razvoj regije in tudi tri projekte na mednarodne razpise EU skladov. Žal pa v letu 2016 še ni prišlo do dokončne umestitve le-teh v Dogovor, le delna prijava na razpise za infrastrukturno opremljanje romskih naselij, na razpis MGRT je kandidiralo 7 občin z 9 projekti, od tega uspešna le 2. Regijska štipendijska shema se je uvrstila preko JR MDDSZ in bo umeščena v dogovor za razvoj regije.

Cilj 6: REGIJA ODPRTIH LJUDI

Gospodarska rast in zaposlovanje sta predpogoja za gospodarski in družbeni razvoj, zato predstavljata, enako kot trajnostni razvoj regije, pomembna cilja regije v tem programskem obdobju. Do leta 2020 bo v regiji odprtih najmanj 2.700 novih delovnih mest, stopnja registrirane brezposelnosti pa bo nižja od 10%. Socialna varnost in družbena vključenost prebivalcev pa nista odvisni samo od prihodkov, rasti BDP in ukrepov države. Za družbeni standard in blaginjo so pomembni tudi drugi kazalniki, kot: neenakost, revščina, ogroženost zaradi podnebnih sprememb (poplave, suša, ujme), dostop do kvalitetne pitne vode, urejenost komunalnih zadev, dostopnost javnih storitev, ... ki prav tako vplivajo na zadovoljstvo in standard prebivalcev regije. Z navedeno vsebino je bilo konec leta 2015 pripravljenih in ocenjenih 17 celovitih ključnih regijskih projektov, ki se v letu 2016 niso realizirali preko neposrednih potrditev, nekateri izmed njih pa delno s prijavi na javne razpise.

Cilj 7: ENERGETSKO UČINKOVITA REGIJA

Cilj regije je povečati zavedanje o nujnosti večje samooskrbe. Dvigniti je potrebno zavest o energetske samooskrbi, zlasti z razpršenimi in obnovljivimi viri (sonce, veter, voda, geotermalna energija in biomasa), o nujnosti čim večje samooskrbo s hrano in o varčnejši rabi vseh vrst energije s spodbujanjem energetske sanacije stavb in nizkoenergetske gradnje. Izdelani bodo programi lokalne energetske samooskrbe in povečana izraba lokalnih alternativnih obnovljivih virov energije. V letu 2016 je regija nadaljevala z identifikacijo skupnih projektov, povezovala interesne skupine ter potencialne partnerje. Nekaj občin v regiji je vzpostavilo javno zasebno partnerstvo in pričele podeljevati koncesije tako, da ni potreben niti razpis niti neposredna potrditev.

2.3.3 Doseženi učinki po izvedbi posameznih ukrepov in projektov v letu 2016

Glede na opredelitev in opis razvojnih prioritet regije se prepletajo štiri prioritete in ukrepi iz RRP. V letu 2016 so se z namenom čim uspešnejše realizacije uvrstitve regijskih projektov v dogovor za razvoj regije in neposredno potrjevanje, nosilci posameznih področij povezovali v konzorcije in ustvarjali partnerstva tako, da bo možna tudi kombinirana prijava na razpise ministrstev in EU. Tako je prišlo do nekaj prijav na razpise, javne pozive, nekaj projektov iz liste prioritetenih projektov pa se je nadgrajevalo skozi teritorialni dialog s pristojnimi ministrstvi ter regijo z namenom realizacije v letu 2017.

Predlogi projektov regije JV Slovenija iz osnutka dogovora za razvoj regij 2016-2019

- Lesni centri Dolenjske
- Centri vseživljenjskega učenja JV regije
- Podjetniško podporno okolje JV SLO
- Vzpostavitev ustreznih pogojev za aktivno udeležbo in nastanitve ranljivih skupin
- Izboljšanje in povečanje trajnostne mobilnosti v regiji
- Socializacija in integracija Romov
- Sofinanciranje razvojnih projektov za nastajanje novih start-up podjetij in inovativnih proizvodov ter spodbujanje njihove globalne rasti
- Širokopasovna omrežja v regiji
- Porečje reke Krke 4. faza
- Podjetno v svet podjetništva JV SLO
- Energetske učinkovite regije JV SLO
- Regijska štipendijska shema za dolensko
- Dežela gozdov in medveda – regijski park kočevsko
- Povečanje izvoza kakovostnih turističnih produktov, implementacija standardov zelenega turizma ter enotna promocija konkurenčnosti ponudbe destinacije JV SLO na mednarodnih trgih (RDO – geoturizem JV SLO)
- Izgradnja objekta za prezentacijo črnega močerila z zunanjo in komunalno ureditvijo in izvedbo komunikacijskih aktivnosti za zmanjšanje negativnega vpliva kmetijstva na proteusa ter varstvo biodiverzitete plitvega belokranjskega krasa
- 3. Razvojna os
- 3. A razvojna os

Skupna vrednost predlaganih projektov znaša 522.118.694 EUR, od tega pričakovano sofinanciranje v obdobju 2016-2019 iz EU sredstev 313.962.944 EUR.

V letu 2016, zaradi nedorečenih pogojev izvajanja neposrednih potrditev preko Dogovora za razvoj regije, ni prišlo do realizacije projektov v okviru RRP in zato se kažejo učinki le preko vzpostavljenih partnerstev ter konzorcijev, kot je prikazano v tabeli.

Tabela 1: Učinki po posameznih ukrepih v letu 2016

PRIORITETE	PODROČJA	UČINKI V LETU 2016	UKREPI
Prioriteta 1 PAMETNA IN TRAJNOSTNA RAST	Gospodarstvo	KONZORCIJ REGIJSKI PROJEKT	UKREP 1.1.1: Spodbuditev Internacionalizacije UKREP 1.3.1: Krepitev raziskovalne infrastrukture, razvojnih kompetenc in inovacijskih potencialov v proizvodnih in storitvenih dejavnostih

PRIORITETE	PODROČJA	UČINKI V LETU 2016	UKREPI
	Infrastruktura, okolje in prostor	PRIPRAVLJENE PODLAGE, podeljene koncesije, 3. RAZVOJNA OS, 6 CPS, SAVA-KRKA BIKE, 3 VODOVODI- HIDRAVLIČNE IZBOLJŠAVE VODOVODNEGA SISTEMA NA DOLENJSKEM, SORIKO, OSKRBA S PITNO VODO NA OBMOČJU SUKE KRAJINE, POREČJE REKE KRKE -4.FAZA	UKREP 3.3.1: Energetsko učinkovita gradnja in celovita energetska sanacija
	Turizem in dediščina	KONZORCIJ (2) REGIJSKI PROJEKTI (2), SODELOVANJE PRI STRATEGIJI TRAJNOSTNE RASTI, ARHEOLOŠKI PARK MAROF, ARHIPARK-NET, ZELENOGORJE, MISTERION	UKREP 5.1.1: Vzpostavitev učinkovitega javno zasebnega partnerstva in upravljanja destinacije (RDO) po načelih trajnostnega razvoja, izgradnja »osebnosti« destinacije in povečanje njene prepoznavnosti
Prioriteta 2 ZNANJE IN KOMPETENCE	Gospodarstvo	REGIJSKI PROJEKT (CRRI-CENTER RAZVOJA, RAZISKAV IN INOVACIJ), ORP IN J. RAZPISI, JR ZA SOFINANCIRANJE VLAGANJ V EKON-POSLOV. INFRASTRUKTURO (7 projektov), JR SIO, JR ZA SRIP NA PRIORITETNIH OBMOČJIH PAMETNE SPECIALIZACIJE, JR KOMPETENČNI CENTRI ZA RAZVOJ KADROV	UKREP 1.2.1: Izboljšanje ključnih kompetenc zaposlenih v gospodarstvu regije
	Človeški viri in blaginja	VKLJUČITEV V OSNUTEK DOGOVORA (1), Prijave na JR za pridobivanje temeljnih kompetenc (2-LJUDSKE UNIVERZE), RŠS –UVRSTITEV V DOGOVOR, SOCIALNO PODJETNIŠTVO (6 uspešnih prijav)	UKREP 2.1.1: Povezovanje izobraževanja in trga dela v JV Sloveniji UKREP 2.2.1: Center vseživljenjskega učenja JV regije
	Kmetijstvo in razvoj podeželja	OBLIKOVANI LAS (3), KONZORCIJ IN PARTNERSTVA , sodelovanje v medregijskem projektu (3), izdelane STRATEGIJE LAS – 3 javni pozivi za izbor operacij, RAZVOJ SOCIALNEGA PODJETNIŠTVA, ZAGON MLADINSKIH ZADRUG, DEŽELA GOZDOV IN RJAVEGA MEDVEDA-regijski park Kočevsko, Lokalna samooskrba v regiji, priprave za vzpostavitev MREŽE ZA RAZVOJ SOCIALNEGA PODJETNIŠTVA in zadrug	UKREP 4.1.1: Prenos znanja in dvig usposobljenosti v kmetijskem in gozdarskem sektorju s poudarkom na ustvarjanju novih delovnih mest UKREP 4.1.2: Izboljšanje konkurenčnosti kmetij in poslovnih subjektov na podeželju. UKREP 4.1.3: Dvig samooskrbe prebivalstva in oblikovanje shem kakovosti za kmetijske proizvode in živila
Prioriteta 3 DOSTOPNOST, POVEZANOST IN OPREMLJENOST	Gospodarstvo	VPIS PIP V EVIDENCO A, VZPOSTAVITEV MREŽE PODPORNEGA OKOLJA, PRIJAVA NA JR ZA UREJANJE POSLOVNIH CON, CRRI-CENTER, RAZVOJA , RAZISKAV IN INOVACIJ JR SIO (2)	UKREP 1.1.2: Podjetniško podporno okolje
	Infrastruktura, okolje in prostor	ODOBRENA FINANČNA PODPORA (3) KONZORCIJ (8) občin	UKREP 3.1.1: Nadgradnja in razvoj trajnostne mobilnosti UKREP 3.2.1: Čiščenje in odvajanje odpadnih vod UKREP 3.2.2: Izboljšana oskrba s pitno vodo UKREP 3.2.3: Ravnanje z odpadki UKREP 3.4.1: Dograditev širokopasovnega omrežja in povečanje internetnih priključkov UKREP 3.4.2: Zazankanje prenosnega energetskega VN omrežje

PRIORITETE	PODROČJA	UČINKI V LETU 2016	UKREPI
			UKREP 3.5.1: Prostorsko načrtovanje in celovito upravljanje prostora v JV Sloveniji
	Kmetijstvo in podeželje	PARTNERSTVO-LESNE VERIGE (1) USTANOVITEV PODJETJA – KOČEVSKI LES, PARTNERSTVO IN PROJEKT ZA NEPOSREDNO POTRDITEV (MOP- DEŽELA GOZDOV IN RJAVEGA MEDVEDA- REGIJSKI PARK KOČEVSKO)	UKREP 4.1.4: Krepitev socialnega kapitala podeželja ter s tem enakomernejši razvoja podeželja s pomočjo pristopa – CLLD lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost UKREP 4.2.1: Celovita obravnava področij biotske raznovrstnosti in kulturne krajine ter varovanih območij UKREP 4.3.1: Vzpostavitev mreže lesnih centrov UKREP 4.3.2: Spodbujanje prehoda v nizkoogljično gospodarstvo - les
	Turizem in dediščina	OBLIKOVANO PARTNERSTVO in nove oblike ponudb	UKREP 5.2.1: Razvoj novih in nadgradnja obstojećih programov in ponudbe na varovanih območjih in spodbujanje podjetništva z omogočanjem lažje izrabe novih idej
Prioriteta 4 VKLJUČENOST	Človeški viri in blaginja	VKLJUČITEV V OSNUTEK DOGOVORA (2)	UKREP 2.3.1: Aktivno državljanstvo in širša družbena vključitev ranljivih skupin UKREP 2.3.2: Vzpostavitev ustreznih pogojev za aktivno udeležbo in nastanitve ranljivih skupin

3. OPIS MERIL ZA IZBOR POSTOPKA IZBORA NAJPOMEMBNEJŠIH PROJEKTOV

Razvojni svet regije JV Slovenija je ovrednotil in razdelal splošna merila za uvrščanje regijskih projektov v dogovor iz prvega odstavka 4. člena Uredbe o izvajanju ukrepov endogene regionalne politike (v nadaljevanju: Uredba) tako, da je bilo zadoščeno vsem merilom in splošnim pogojem iz 3. člena Uredbe.

Za ocenjevanje projektov je bila za 7. redni seji Razvojnega sveta regije JV Slovenija imenovana tričlanska strokovna komisija. V ocenjevanje je komisija prejela 17 najpomembnejših regijskih projektov, katere je 7. 12. 2015 tudi ocenila. Ocenjevalna komisija je pri izboru najpomembnejših projektov upoštevala, da morajo biti za projekte, ki bodo predvidoma sofinancirani iz sredstev evropske kohezijske politike in bodo predmet postopka po Uredbi o porabi sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2014–2020 za cilj naložbe za rast in delovna mesta (Uradni list RS, št. 29/15), opredeljeno tudi upoštevanje Meril za izbor operacij Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike in obdobju 2014 – 2020 (http://www.eu-skladi.si/dokumenti/ključni-dokumenti/merila_im_14_20_17-4-2015.pdf).

Po zaključku ocenjevanja najpomembnejših regijskih projektov se je izdelal enoten seznam vseh uvrščenih regijskih, medregijskih in sektorskih projektov, ki bodo omogočili izkoriščanje najpomembnejših razvojnih potencialov in prednosti regije, odpravljali ključne razvojne ovire regije in uresničevali regijsko razvojno specializacijo.

RRP in seznam najpomembnejših projektov je objavljen na spletni strani <http://www.rc-nm.si/regionalni-razvojni-dokumenti/>.

4. POVZETEK POMEMBNIH TEŽAV PRI IZVAJANJU RRP IN SPREJETJE UKREPOV ZA NJIHOVO ODPRAVO V LETU 2016

Osnutek Dogovora za razvoj regije z naborom ocenjenih in potrjenih ključnih regijskih projektov je bil v regiji JV Slovenija usklajen in potrjen decembra 2015. To predstavlja za regijo le prvi korak k teritorialnemu dialogu za uvrstitev projektov v končni prvi Dogovor za razvoj regije. Šele z neposredno potrditvijo operacij, objavami razpisov ter uspešnimi prijavi na razpise v letu 2016, se bi aktivno in učinkovito pričelo uresničevanje RRP.

Leto 2016 je bilo težavnejše od predhodnega, ker **še do sedaj ni jasno definiranih pogojev sofinanciranja**, vsebin in vrste javnih razpisov v novem programskem obdobju.

Druga, pomembna težava pri zagotavljanju pogojev realizacije RRP, pa je vsekakor tudi **odsotnost navodil** in sogovornikov s strani pristojnih ministrstev tako, da bi lahko čim prej prišlo do tim. teritorialnega dialoga za realizacijo neposrednih potrditev projektov. Pogoj za uspešno izvajanje RRP, vodenje projektnih partnerstev in vzpostavljanje konzorcijev so zagotovo znane vhodne informacije o možnostih črpanja kohezijskih in državnih sredstev in sofinanciranje posameznih vsebin projektov ter seveda tudi sprejeti strateški dokumenti na državni ravni.

Tretja težava pri izvajanju RRP, pa ni bila **realizacija** s strani ministrstev za leto 2016 najavljenih nekaterih razpisov tako, da bi se nanje lahko prijavljale občine kot tudi podjetja oz. konzorciji (npr. širokopasovna omrežja v regiji, RDO,...).

Z namenom uresničevanja vizije, razvojne specializacije regije in razvojnih ciljev regije, je leto 2016 še vedno le prehodno in pripravljalno obdobje iskanja partnerjev in ustvarjanje konzorcijskih skupin na vseh področjih regionalnega razvojnega programa.

Enoten seznam vseh uvrščenih regijskih, med regijskih in sektorskih projektov v regiji, bo omogočal v letu 2017 sistematičen pristop k izkoriščanju najpomembnejših razvojnih potencialov in prednosti regije, k odpravi ključnih razvojnih ovir regije in k uresničevanju regijske razvojne specializacije.

Glede na jasno strukturo RRP in opredeljene regijske cilje bomo v letu 2017 še vedno nadaljevali z aktivnostmi za uvrstitev projektov v dogovor za razvoj regije, krepitev javno zasebnih partnerstev, konzorcijev ter prijave na razpise ter uresničevanje skupne vizije: **»Izvozna, odprta, povezana in trajnostno odgovorna regija«**.

Navkljub težavam pri izvajanju RRP in prizadevanjem za sklenitev Dogovora za razvoj regije, je bilo leto 2016 za regijo uspešno z vidika rezultatov; tako po številu uspešnih prijav na javne razpise kot tudi vzpostavljenih novih konzorcijih in partnerstvih. V letu 2017 je pričakovati hitrejše izvajanje aktivnosti v smeri učinkovitejšega črpanja EU sredstev tudi z realizacijo Dogovora za razvoj regije JV Slovenija.

